

СЕКЦІЯ 1 – ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА, ТОРГІВЛІ ТА БІРЖОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ О.Б., к.т.н., доц. каф. Підприємництва, торгівлі та експертизи товарів, НТУ «ХПІ»

РОЛЬ ТОРГІВЛІ В ЕКОНОМІЦІ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ РОЗВИТКУ

Харківська область відрізняється високим рівнем розвитку економіки, що обумовлено вигідним економіко-географічним положенням (близькість вугільно-металургійної бази Донбасу та Придніпров'я стимулювало розвиток машинобудування і металообробки) і достатньо багатим набором власних сировинних ресурсів. Останні дозволяють розвивати паливно-енергетичну, хімічну промисловість, скляне і фарфоро-фаянсове виробництво, виробництво будматеріалів [1]. Тому актуальним є аналіз сучасного стану економіки Харківської області та визначення місця торгівлі в її структурі.

Метою роботи є визначення ролі торгівлі в економіці Харківської області на сучасному етапі розвитку.

Проведемо аналіз структури економіки Харківської області у 2019 році, розглянувши такі показники:

- кількість суб'єктів господарювання;
- кількість зайнятих працівників;
- кількість найманих працівників;
- обсяг реалізованої продукції (табл. 1).

Як показують результати табл. 1, у 2019 році, в структурі економіки Харківської області торгівля посідала перше місце за кількістю суб'єктів господарювання (40,74 %), обсягом реалізованої продукції (товарів, послуг) (37,69 %), проте дещо поступалася промисловості за кількістю зайнятих (28,05 проти 28,52 %) і найманих працівників (23,89 проти 35,1 %).

Визначимо галузі спеціалізації Харківської області за даними про обсяг реалізованої продукції (товарів, послуг) суб'єктів господарювання у 2019 році, обчисливши індекси рівня районної спеціалізації цих галузей.

Таблиця 1 - Структура галузей Харківської області у 2019 році

Види діяльності	Питома вага, %			
	кількість суб'єктів господарювання	кількість зайнятих працівників	кількість найманих працівників	обсяг реалізованої продукції
Сільське, лісове та рибне господарство	2,49	5,04	5,91	6,08
Промисловість	7,62	28,52	35,1	34,93
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	40,74	28,05	23,89	37,69
Інформація та телекомунікації	17,07	5,75	1,94	5,73
Надання інших видів послуг	32,08	32,64	33,16	15,57

Результати розрахунків наведено в табл. 2.

Таблиця 2 - Розрахунок індексів рівня районної спеціалізації галузей

Види діяльності	Індекси спеціалізації
Сільське, лісове та рибне господарство	1,14
Промисловість	1,14
Будівництво	1,02
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	0,93
Тимчасове розміщування й організація харчування	1,16
Інформація та телекомунікації	1,84
Операції з нерухомим майном	1,41
Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	1,04
Освіта	1,45
Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	0,91
Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	1,5

Як слідує з табл. 2, галузями спеціалізації Харківської області у 2019 році були такі галузі: промисловість; сільське, лісове та рибне господарство; тимчасове розміщування й організація харчування; інформація та телекомунікації; операції з нерухомим майном; діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування; освіта; мистецтво, спорт, розваги та відпочинок;

надання інших видів послуг. Найбільше значення індексу галузевої спеціалізації має інформація і телекомунікації (1,84), що є позитивним моментом, оскільки відповідає загальносвітовим тенденціям розвитку інформаційних технологій, аналогічно високий індекс освіти (1,45) підтверджує статус Харкова як науково-освітнього центру північно-східної частини України. Теж стосується і мистецтва, спорту, розваг та відпочинку (1,5), оскільки Харків відомий як культурний та спортивний центр. Також в економіці Харківщини представлені промисловість і сільське господарство, які є традиційними галузями економіки України [2].

Список літератури:

1. Харківська область [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/Харківська_область#Економіка – Назва з титул. екрану.
2. **Білоцерківський О.Б.** Сучасний стан і тенденції розвитку торговельної галузі України / **О.Б. Білоцерківський** // Держава та регіони. – 2020. – №3(114) – С. 123 – 128.

Бібліографія: Білоцерківський, О.Б. Роль торгівлі в економіці Харківської області на сучасному етапі розвитку / **О.Б. Білоцерківський** // Результати наукових конференцій Навчально-наукового інституту економіки, менеджменту та міжнародного бізнесу НТУ «ХПІ» за 2020 рік в 2 т. – Харків : НТУ «ХПІ», 2020. Т. 1 : Труді XVI-ої Міжнародної науково-практичної конференції «Дослідження та оптимізація економічних процесів «Оптимум-2020» 2-4 грудня 2020 р. – 2020. С. 3-5

KOLOCHKO K., student, EMIB Institution, National Technical University «Kharkiv Polytechnic Institute»

SAMUS P., student, EMIB Institution, National Technical University «Kharkiv Polytechnic Institute»

E-COMMERCE AS AN INNOVATIVE APPROACH TO ENTREPRENEURSHIP IN TRADE

Increasing the competitiveness of Ukraine in the global economic space is impossible without the effective functioning of the national innovation system.

In modern conditions of the development of the national economy, a special role is assigned to the tasks of stimulating the innovative component of entrepreneurial activity to improve business efficiency. Traditional business methods do not fully correspond to the trends of international business development. One of the modern methods of